

Nume: Septimiu CHELCEA

Data și locul nașterii: 13.06.1940, București.

Gradul didactic. Profesor.

Locul de muncă. Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București.

Studii. Licențiat, Facultatea de Filozofie, secția Psihologie, Universitatea București, 1967; Doctorat în filozofie – specializarea sociologie, Universitatea București, 1974.

Conducător de doctorat. Din 1994 în psihologie și din 1999 în sociologie.

Stagii în străinătate. Specializare în sociologie la Universitatea din Köln (1970) în domeniul arhivării cercetărilor sociologice empirice; Vizite de documentare în Franța, 1998; SUA, 1999 și 2000; Marea Britanie, 1999 și 2002; Suedia, 1999.

Activitate didactică. Sunt titular al cursurilor:

a. Nivel universitar

- Psihologie socială (1 semestru)
- Sociologia opiniei (1 semestru)
- Sociologia emoțiilor (1 semestru)
- Psihosociologia publicității (1 semestru)
- Metodologia cercetării sociologice (2 semestre)

b. Nivel postuniversitar

- Tehnici și strategii de influențare și manipulare a opiniei publice (1 semestru)
- Psihologie socială: orientări și tendințe (1 semestru)
- Opinie publică, justiție socială, criminalitate (ID)

Activități profesionale. Cercetător științific stagiar la Institutul de Psihologie al Academiei RSR (1967-1969); Asistent univ. la Facultatea de Filosofie (Secția de Sociologie) din cadrul Universității din București (1969-1973); Lector univ. la aceeași facultate (1973-1976); Conf. univ. la Catedra de Sociologie din cadrul Academiei de Studii Social-Politice (1976-1989); Psiholog la Centrul de expertiză psihologică al armatei (1990); Cercetător științific principal gr. I la Institutul de Psihologie al Academiei Române (1990-1994; 2002-2003); Profesor la Facultatea de Psihologie, Sociologie și Pedagogie a Universității din București (1992-1996); Profesor la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității din București (1996-prezent).

Alte activități profesionale. Profesor la Facultatea de Comunicare și Relații Publice de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (1999-prezent); Vicepreședinte al Asociației Române de Sociologie (1992-2006); Rector al Institutului Național de Informații (1994-1999); Director al revistei „Sociologie Românească” (2003-2005) și membru în colegiile revistelor „Psihologie Socială”, „Revista de Psihologie”, „Revista Română de Comunicare și Relații Publice”.

Domenii de specializare generale. Cercetare calitativă în sociologie; Opinie publică; Psihosociologie; Identitate culturală; Comunicare nonverbală; Memorie socială.

Director granturi. Preluarea în mass-media a sondajelor politice (2003-2005); Sentimentele sociale: rușinea și vinovăția în spațiul public postdecembrist din România (2005-2008).

Distincții. Premiul Academiei Române „P.S. Aurelian”, 1980, pentru lucrarea „Dezvoltarea umană a întreprinderii” (coautor).

Premiul „Opera Omnia” pentru întreaga activitate de cercetare științifică (2004).

Contribuții științifice. 1) Elaborarea și validarea „Inventarului de atribute etnice” (1994). Adaptarea, validarea și aplicarea pentru prima dată în România a unor instrumente de investigare precum: „Testul de interese profesionale” (1970) de Martin Irlé; „Inventarul de valori profesionale” (1994) de D. E. Super; „Scala distanței sociale” (1994) de Emory Bogardus; 2) Elaborarea teoriei „Frustrare-Submisivitate-Religiozitate” (1983) și modificarea teoriei „Spirala tăcerii” (2007) de Elisabet Noelle-Neumann; 3) Introducerea în câmpul cercetării sociologice concrete din România a unor teme noi, precum: „Psiho-socio-tanatologia”, „Identitatea națională”, „Comportamentul prosocial”, „Memoria socială”; „Psihosociologia zvonurilor”; „Sociologia emoțiilor”; 4) Redactarea primei „Enciclopedii de psihosociologie” (2003, în colaborare) și a primului tratat de „Metodologie a cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative” (2001, aflat în 2007 la a III-a ediție) din literatura românească de specialitate.

Lista lucrărilor

Monografii (unic autor)

1. Chestionarul în investigația sociologică, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975, 230 p.
2. Experimentul în psihosociologie, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982, 216 p.
3. Lungul drum spre tine însuși, București, Editura Militară, 1988, 220 p.
4. Personalitate și societate în tranziție, București, Editura Știință și Tehnică S.A., 1994, 336 p. (ISBN 973-96937-1-7)
5. Un secol de cercetări psihosociologice. 1997-1997. Iași, Editura Polirom, 2002, 229 p. (ISBN 973-683-683-846-3)
6. Opinia publică. Gândesc masele despre ce și cum vor elitele? București, Editura Economică, 2002, 302 p. (ISBN 973-590-750-X).
7. Opinia publică. Strategii de persuasiune și manipulare, București, Editura Economică, 2006, 445 p. (ISBN 973-700-196-5).
8. Cum să redactăm o lucrare de diplomă, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socioumane (ediția a IV-a, revăzută și adăugită), București, Editura Comunicare.ro, 2000/2007, 225 p. (ISBN 978-973-711-123-4).
9. Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative (ediția a III-a, revăzută și adăugită), București, Editura Economică, 2001/2007, 751 p. (ISBN 978-973-323-3).

Volume (coautor)

1. Elemente de psihosociologie a muncii eficiente, București, Editura Politică, 1977, 145 p. (în colaborare cu Adina Chelcea).
2. Cifrul vieții psihice, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978, 143 p. (în colaborare cu Adina Chelcea).
3. Eu, tu, noi. Viața psihică: ipoteze, certitudini, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, 266 p. (în colaborare cu Adina Chelcea).
4. Cunoașterea de sine – condiție a înțelepciunii, București, Editura Albatros, 1986, 223 p. (în colaborare cu Adina Chelcea).
5. Din universul autocunoașterii, București, Editura Militară, 1990, 250 p. (în colaborare cu Adina Chelcea). (ISBN 973-32-0133-2)
6. Comunicarea nonverbală: gesurile și postura, București, Editura Comunicare.ro, 2005, 234 p. (în colaborare cu Loredana Ivan și Adina Chelcea).

Volume de studii (coordonator și autor)

1. Rațiune și credință (vol. I), București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, 408 p. (în colaborare cu Gh. Vlăduțescu).
2. Semnificația documentelor sociale, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, 276 p.
3. Rațiune și credință (vol II), București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988, 452 p. (în colaborare cu Gh. Vlăduțescu).
4. Psihosociologia cooperării și întraajutorării umane, București, Editura Militară, 1990, 257 p. (ISBN 973-32-0136-7)
5. Conexiuni: filosofie, psihologie, sociologie, București, Editura INI, 1995, 434 p. (în colaborare cu L. Mitrănescu)
6. România: accelerarea tranziției, București, Editura INI, 1996, 204 p.
7. Memorie socială și identitate națională, București, Editura INI, 1998, 230 p. (ISBN 973-98181-5-3)
8. Inerethnic relations in Romania. Sociological diagnosis and evaluation of tendencies, Cluj-Napoca, Editura Carpatica, 1995, 350 p. (în colaborare cu I. Bădescu și D. Abraham). (ISBN 973-97325-2-6)
9. Refracția sociologică și reflexia jurnalistică. Despre sondajele de opinie și preluarea lor în mass media, București, Editura Economică, 2005, 278 p. (în colaborare cu Gabriel Jderu) (ISBN 973-709-171-X)
10. Psihosociologia. Teorie și aplicații, București, Editura Economică, 2006, 318 p. (ISBN 973-709-210-4)
11. Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații (ediția a II-a revăzută și adăugită), Iași, Editura Polirom, 2008. (ISBN 978-

Studii în volume

1. Industrializare și urbanizare, București, Editura Academiei, 1970 (coord. Traian Herseni).
2. Procesul de urbanizare în România. Zona Slatina-Olt, București, Editura Academiei, 1970 (coord. M. Constantinescu și H.H. Stahl).
3. Urban Growth Process in Romania, București, Editura Meridiane, 1974 (coord. M. Constantinescu, H.H. Stahl și I. Drăgan).
4. Dezvoltarea umană a întreprinderii, București, Editura Academiei, 1980 (coord. C. Zamfir).
5. Dicționar de psihologie socială, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.
6. Epistemologia științelor sociale, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981 (coord. A. Botez, V. Tonoiu și C. Zamfir).
7. Modul de viață și calitatea vieții, București, Editura Politică, 1982 (coord. I. Rebedeu și C. Zamfir).
8. Authority and Reward in Organizations, Ann Arbor, The University of Michigan, 1986 (coord. A. Tannenbaum și T. Rozgonzi).
9. Psihologia socială în România, București, Editura Academiei, 1984 (coord. A. Tucicov-Bogdan).
10. Comportament și civilizație, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987 (coord. A. Neculau).
11. Comportament și personalitate, București, Editura Militară, 1991 (coord. A. Neculau).
12. Dicționar de sociologie, București, Editura Babel, 1993 (coord. C. Zamfir și L. Vlăsceanu). (ISBN 973-48-1011-1)
13. Școala sociologică de la București. Tradiție și actualitate, București, Editura Metropol, 1996 (coord. Maria Larionescu). (ISBN 973-562-077-4)
14. Psihologie socială. Aspecte contemporane, Iași, Editura Polirom, 1996 (coord. A. Neculau). (ISBN 973-9248-07-1)
15. Tineretul deceniului unu. Provocările anilor '90, București, Editura Expert, 1996 (coord. I. Mărginean).
16. Reprezentarea mentală a self-ului și a altora (în colab). În Stereotipuri, reprezentari și identitate socială (pp. 233-246). (ISBN 973-9450-67-9).
17. Analiza secundară a cercetărilor sociologice. În Sociologie, etică și politică socială (pp. 101-118). Pitești: Universitatea din Pitești, 2001. (ISBN 973-9450-79-2)
18. O istorie succintă a psihologiei sociale (în colab. cu Șt. Boncu, pp.28-41) și Comportamentul prosocial (pp. 178-195). În A. Neculau (coord.). Manual de psihologie socială, Iași: Editura Polirom, 2003. (973-681-759-9-8).
19. Traian Herseni – clasic al psihosociologiei românești. În M. Diaconu (ed.), Traian Herseni în critica vremii (pp. 310-325), Pitești, Editura Universității din Pitești (ISBN 978-973-690-731-9)

Studii în reviste de specialitate (selectiv)

1. Contribuții la studiul personalității în concepția unei antropologii integrale. Studii și cercetări de antropologie, 1968, 1 (în colab. cu V.V. Caramelea et al.).
2. Aspecte psihosociale privind schimbarea mediului de muncă. Revista de Psihologie, 1968, 1.
3. Orientări actuale în studierea intereselor profesionale. Revista de Psihologie, 1970, 1.
4. Metoda observației directe în studiul complex al muncii. Viitorul social, 1972, 2.
5. Dominanța intereselor profesionale la elevii liceelor teoretice. Viitorul social, 1974, 4.
6. Estetica industrială, ergonomia și sociologia. Analele Universității București. Sociologie, 1972.
7. Preliminarii la o cercetare sociologică. Analele Universității București. Sociologie, 1973 (în colab. cu I. Chelcea)..
8. Navetismul și adaptarea la munca industrială. Viitorul social, 1973, 2.
9. Traditional values and new behaviour modele. The Social Future, 1978 (în colab. cu D. Abraham).
10. Industrial work satisfaction. Revue Romine des Sciences Sociales, 1980, 24.
11. Experiments in the social psychology. Revue Romine des Sciences Sociales, 1983, 1.
12. Interesele umane în perspectiva psihosociologiei. Revista de Psihologie, 1983, 4.
13. Zona Muscel: o perspectivă socio-etnografică. Viitorul social, 1984, 6 (în colab. cu I. Chelcea).
14. Ion Clopoșel – sociolog și publicist patriot. Viitorul social, 1986, 6 (în colab. cu I. Filipescu).
15. Priorități actuale în cercetarea sociologică. Viitorul social, 1987, 1.
16. Ferdinand Tönnies și sociologia românească. Viitorul social, 1988, 5.
17. Peace in the value sistem of young workers, Revue Romine des Sciences Sociales, 1988, 2.
18. Forme tradiționale de cooperare în viața poporului român. Sociologie românească, 1990, 1-2 (în colab. cu I. Chelcea). (ISSN 1220-538)
19. Interpretarea psihosociologică a legendei-mit despre Negru Vodă, Sociologie românească. 1990, 3-4 (în colab. cu I. Chelcea). (ISSN 1220-5389)
20. Imaginea de sine a românilor, Revista de Psihologie, 1991, 1-2. (ISBN 0034-8759)
21. Schimbări în opiniile și atitudinile politice ale populației din România după decembrie 1989. Revista de Psihologie,

- 1992, 3 (în colab. cu Aurora Liiceanu). (ISBN 0034-8759)
- 22.Repere pentru o analiză psihosociologică a manipulării. Revista de Psihologie, 1992, 1. (ISBN 0034-8759)
- 23.„Locul controlului” și emergența zvonurilor. Revista de Psihologie, 1993, 3 (în colab. cu Maria Moțescu și Viorica Tighel). (ISBN 0034-8759)
- 24.„Locul controlului” și acceptarea valorilor sociale. Revista de Psihologie, 1994, 2 (în colab. cu Maria Moțescu și Viorica Tighel). (ISBN 0034-8759)
25. The Ethnic attitudes of the Romanian. Romanian Journal of Sociology, 1994, 1. (ISSN 120-3688)
26. Social representation of Romanian’s national identity. Romanian Journal of Sociology, 1994, 1. (ISSN 120-3688)
27. Periodizarea psihosociologiei, Psihologie socială, 1998, 2. (ISSN 1454-5667)
28. O tehnică psihosociologică de manipulare comportamentală: profetația autorealizatoare implicită. Psihologie socială, 1999, 3 (în colab. cu L. Radu și C. Ciupercă). (ISSN 1454-5667)
- 29.Justiția socială în perioada de tranziție în România: opinii studențești, Psihologie socială, 2000, 5 (în colab. cu L. Radu și C. Ciupercă). (ISSN 1454-5667)
- 30 Reorganizarea memoriei sociale în tranziția postcomunistă din România. Revista română de comunicare și relații publice, 2000, 2-3, (ISSN 1454-8100).
- 31.Oficializarea reprezentării private a propriei vieți, Sociologie românească, 2000, 2,
- 32.Justiția socială socialistă și comunismul rezidual în România după un deceniu de tranziție. Psihologie socială, 2001, 7. (ISSN 1454-5667)
- 33.Psihosociologia: spre o nouă sinteză. Sociologie Românească, 2003, 1-2, 31-57 (colab. cu P. Iluț). (ISSN 1220-5389)
- 34.Psihosociologia: spre o nouă sinteză. Revista de psihologie, 2003, 3-4, 159-165. (ISBN 0034-8759)
- 35.Self-ul și organizarea socială. Cu referire la self-ul românesc în tranziție. Revista de psihologie organizațională. 2004, 1-2, 35-44. (ISSN 1582-5906)
- 36.Preluarea datelor din sondajele de opinie publică în mass media din România în anul electoral 2004: incorectitudine, subiectivitate și ambiguitate. Sociologie Românească. 2004, 3, 96-107 (în colab. cu G. Jderu)
- 37.Opinia publică despre criminalitate, justiție și poliție. Sociologie Românească, 2005, 3, 2, 59-77.
- 38.Cultura organizațională – cultură a plagiatului? Psihologia socială, 2006, 17, 57-76 (în colab. cu G. Jderu și A. Moldoveanu).
- 39.Emoțiile în viața socială. Rușinea și vinovăția în spațiul public postdecembrist din România. Sociologie Românească, 2007, 1, 24-43.
- 40.Sociologia emoțiilor: teorii culturale. Sociologie Românească, 2007, 2, 149-164.

Manuale universitare

- Elemente de sociologie industrială, Iași, Universitatea „Al. I. Cuza”, 1975, 230 p. (în colab. cu A. Neculau).
- Metode și tehnici de cercetare sociologică (partea I), București, Universitatea din București, 1992, 100 p.
- Cunoașterea vieții sociale: fundamente metodologice. București, Editura INI (ISBN 973-97098-1-8)
- Cunoașterea vieții sociale: chestionarul și interviul în ancheta sociologică. București, Editura INI, 1996, 141 p. (ISBN 973-97098-2-6)
- Cercetarea sociologică. Metode și tehnici. Deva, Editura Destin, 1998, 600 p. (în colab. cu I. Mărginean și I. Cauc). (ISBN 973-9105-30-0)
- Sociologia opiniei publice. București, Editura SNSPA, 2000, 175 p. (ISBN 973-99986-6-6)
- Tehnici de cercetare sociologică. București, Editura SNPA, 2001, 236 p. (ISBN 973-8309-05-0)
- Inițiere în cercetarea sociologică. București, Editura Comunicare.ro, 2004, 287 p. (ISBN 973-711-027-7)
- Psihologie socială. Zece lecții. București, Editura Economică, 2005, 224 p. (ISBN 973-709-12-8)
- Manuale pentru liceu
1. Sociologie. Manual pentru clasa a XI-a. București: Editura Economică, 2001, 175 p., ISBN 973-8318-04-1 (coordonator împreună cu C. Zamfir și autor, cap. 1, 3, 8, 17).
2. Sociologie. Manual pentru clasa a XI-a (deția a II-a). București: Editura Economică, 2006, 160 p., ISBN 978-973-8318-67-X (coordonator împreună cu C. Zamfir și autor, cap. 1, 2, 8, 9)
- Ediții îngrijite/prefațate
1. Jean-Noel Kapferer. [1993](2006). Zvonurile. Cel mai vechi mijloc de comunicare (ediția a II-a). București: Editura Humanitas (Prefață). (ISBN 973-28-0448-3)
- Personalități ale culturii românești și universale. București: Editura INI (editare și Prefață). (ISBN 973-98181-9-6)
- Henri H. Stahl. [1934](2001). Tehnica monografiei sociologice. București: Editura SNSPA (îngrijirea ediției și Prefață).
- Lucian Radu și Cristian Ciupercă. (2001). Manipularea gândirii și comportamentului. București: Editura XX (Prefață).
- Ion Chelcea. (2001). Etnografie și sociologie. București: Editura Universității din București (îngrijirea ediției și Prefață). (973-575-583-1)
- Ion Chelcea. (2002). Privire către noi înșine, ca popor. Pitești, Universitatea din Pitești (îngrijirea ediției și Postfață) (ISBN 973-690-054-1)

Ion Chelcea. (2005). Botenii Muscelului și oamenii săi buni și bătrâni. București, Editura Tritonic (Îngrijirea ediției și Prefață). (ISBN 973-733-034-X)

Mircea Agabrian. (2005). Analiza de conținut. Iași, Editura Polirom (Prefață)

Allan G. Johnson. (2007). Dicționarul blackwell de sociologie. București, Editura Humanitas (Prefață și control științific) (ISBN 978-973-50-1632-6)

Bibliografie S.C.

Costea, Ștefan (coord.). (2001). Sociologi români. Mică enciclopedie (p. 104). București: Editura Expert.

Șchiopu, Ursula (coord.). (1997). Dicționar de psihologie (p. 150). București: Editura Babel.